

- Blz. 8, hfdst.1.1. , 4 alinea

Binnen de pijlers 1 en 2 worden naast chemische verontreinigingen ook naar bodemstructuur (fysisch-mechanische eigenschappen), ecologische bodemkwaliteit en veranderingen in de geologische opbouw gekeken.

- In hoeverre zijn deze laatste drie punten (bodemstructuur, ecologische bodemkwaliteit en veranderingen in de geologische opbouw) te kwantificeren en te kwalificeren?

- Hoe worden de hieraan gekoppelde extra werkzaamheden (financieel) gefaciliteerd?

- Blz. 9, hfdst.1.1. , 5 alinea

De omgevingswet met aanvullingswet Bodem betreft een raamwet. De uitvoeringsregels geven pas een invulling aan het nieuwe beleid. Op dit moment is hier geen zicht op. Er bestaat dus geen duidelijkheid in welke omvang taken en bevoegdheden moeten worden uitgevoerd.

- Hoe gaat het proces bij het vaststellen van de uitvoeringsregelgeving en hoe wordt de inspraak geregeld? Zonder uitvoeringsregelgeving is de impact niet te overzien!

- Blz. 13, hfdst.2.1. , 8-9 alinea

“Naar verwachting zullen slechts een beperkt aantal gevallen per jaar worden ontdekt met grotere risico’s”. “Verwacht wordt dat circa 10 tot 40 locaties per jaar tijdens bouwactiviteiten ontdekt worden”.

Waar zijn deze verwachtingen en aantallen op gebaseerd?

Recente onderzoeken naar de risico’s van bv. lood, PCB’s, arseen en asbest leveren mogelijke nieuwe onaanvaardbare risico’s op voor de volksgezondheid. Daarnaast is ook weinig zicht op de zogenaamde risico’s van nieuwe stoffen, zoals medicijnen en andere exoten.

- Welke mogelijke consequenties heeft dit voor de omgevingswet, aanvullingsbesluit en indirect voor de (niet rechtstreekse) gemeenten?

- Komt er een nieuw financieel vangnet voor (nieuwe) onaanvaardbare risico’s voor de volksgezondheid?

- Blz. 17, hfdst.2.2.1. , gelijkwaardige bescherming, 3 alinea

“De Omgevingswet verplicht de overheid daarom tot het opstellen van een programma als omgevingswaarden zijn overschreden of dreigen overschreden te worden”.

Betreft het hier nieuwe taken voor de uitvoeringsorganisatie (lees gemeente) en worden deze (financieel) gefaciliteerd?

- Blz. 18, hfdst.2.2.1. , rollen en verantwoordelijkheden, 1 alinea

Overheid krijgt taak om de gevolgen terug te brengen tot een acceptabel niveau als burgers en bedrijven eigen verantwoordelijkheid niet nemen.

Betreft het hier nieuwe taken voor de uitvoeringsorganisatie (lees gemeente) en worden deze (financieel) gefaciliteerd?

- Blz. 20, hfdst.2.2.3. , 1 alinea

“De gebruikswaarde van de bodem wordt grotendeels bepaald door de kwaliteit van de bodem (fysische-, biologische- en chemische kwaliteit)”.

Hoe wordt of is deze waarde bepaald voor de fysische- en biologische kwaliteit van de bodem?

- Blz. 20, hfdst.2.2.3. , 2, 4 en 6 alinea

In deze alinea’s wordt gesteld dat er verdere uitwerking zal plaatsvinden in de uitvoeringsregelgeving. Op dit moment is hier geen zicht op.

Er bestaat dus geen duidelijkheid in welke omvang taken en bevoegdheden moeten worden uitgevoerd.

- Blz. 20, hfdst.2.2.3. , 3 alinea

Bestuurlijke afweging kan leiden tot een ongewenst normenkader, waarbij een woud aan regels en “rechtsongelijkheid” ontstaat.

Noodzaak is een generiek kader, waarbij het merendeel van de gemeenten mee uit de voeten kan en daar waar nodig gebiedsspecifiek beleid.

- Blz. 22, hfdst.2.3.1. , 6 alinea

“Verzuimt de eigenaar dit te doen, dan zal de overheid in zijn plaats en voor zijn kosten de risicobeperkende maatregelen nemen”.

Mocht geen kostenverhaal mogelijk zijn, bestaan er dan rijksmiddelen die kunnen worden aangesproken?

- Blz. 22, hfdst.2.3.1. , 7 alinea

“Daarom is een kader ontwikkeld, waarbij zoveel mogelijk door het stellen van algemene regels, in ieder geval bij het uitvoeren van een activiteit, zoals het bouwen van een bouwwerk met een verblijfsfunctie op verontreinigde grond, de risico’s worden beperkt”.

Wat zijn deze regels?

- Blz. 25, hfdst.2.3.2. , derde pijler: duurzaam en doelmatig beheren van de resterende historische bodemverontreinigingen en –aantastingen, 1 alinea

“In de aanloop naar de Omgevingswet zijn afspraken gemaakt over een goede en zorgvuldige overgang van taken en verantwoordelijkheden en over het beheren, delen en verder ontwikkelen van kennis”.

Hoe goed en zorgvuldig vindt dit plaats?

“De bestaande informatievoorziening, ondersteuning en vraagbaakfunctie door Rijkswaterstaat/Bodem+ wordt gedurende het implementatietraject voortgezet”.

Hoe lang is dit traject en wat gebeurt er hierna?

- Blz. 25, hfdst.2.3.2. , derde pijler: duurzaam en doelmatig beheren van de resterende historische bodemverontreinigingen en –aantastingen, 2 alinea

“Gemeenten krijgen in het nieuwe stelsel een bepaalde mate van beleidsvrijheid, bijvoorbeeld op het gebied van normstelling en de saneringsdoelstelling”. Deze beleidsvrijheid kan leiden tot een ongewenst normenkader, waarbij een woud aan regels en “rechtsongelijkheid” ontstaat.

Noodzaak is een generiek kader, waarbij het merendeel van de gemeenten mee uit de voeten kan en daar waar nodig gebiedsspecifiek beleid.

- Blz. 25, hfdst.2.3.2. , derde pijler: duurzaam en doelmatig beheren van de resterende historische bodemverontreinigingen en –aantastingen, 3 alinea

“Vervolgens geeft het Rijk de gemeente op wettelijk niveau bevoegdheden om op te kunnen treden in deze (bijzondere) omstandigheden”.

En krijgen gemeenten hiervoor ook financiële middelen?

- Blz. 25, hfdst.2.3.2. , derde pijler: duurzaam en doelmatig beheren van de resterende historische bodemverontreinigingen en –aantastingen, 4 alinea

“Het grondwater is onderdeel van de fysieke leefomgeving, waarvoor de zorg in beginsel berust bij gemeenten”. Provincie is verantwoordelijk voor het watersysteem, o.a. de kaderrichtlijn water.

Wie is nu concreet verantwoordelijk voor de grondwaterkwaliteit en met name historische grondwaterverontreinigingen?

- Blz. 29, hfdst.3.1 , provinciale omgevingsverordening

Provinciale omgevingsverordening kan instructieregels bevatten voor het omgevingsplan, o.a. beheer van historische grondwaterverontreinigingen.

Ligt het beheer dan bij gemeenten en zo ja, worden hiervoor (financiële) middelen beschikbaar gesteld?

- Blz. 31, hfdst.3.2 , financiële bepalingen, 5 alinea

Kostenverhaal is mogelijk bij maatregelen in bijzondere omstandigheden, zoals wegnemen van onaanvaardbare risico's.

Mocht geen kostenverhaal mogelijk zijn, bestaan er dan rijksmiddelen die kunnen worden aangesproken en zo ja, welke criteria zijn hier op van toepassing?

- Blz. 32, hfdst.3.2 , digitalisering en informatie, 5 alinea

"Het digitaal stelsel voorziet in het gecoördineerd verzamelen van omgevingsdocumenten en andere gegevens over de fysieke leefomgeving".

Betreft het hier nieuwe taken voor de uitvoeringsorganisatie (lees gemeente) en worden deze (financieel) gefaciliteerd?

- Blz. 33, hfdst.3.2 , digitalisering en informatie, 6 alinea

"Hoofdstuk 20 van de Omgevingswet regelt het gegevensbeheer en toegang tot gegevens".

Wat is hier geregeld, met name over gegevens afkomstig van het oude bevoegde gezag Wet bodembescherming?

- Blz. 35, hfdst.3.3.1.1 , specifieke zorgplicht bodem, 3 alinea

Voor specifieke zorgplicht bij het bedrijfsleven wordt ruimte gecreëerd voor inpassing binnen ontwikkelingen en processen van een bedrijf.

Mogelijk kan dit leiden tot rechtsongelijkheid tussen het bedrijfsleven en overige partijen, zoals de burger. Indruk wordt gewekt dat hier gemeten wordt met twee maten.

- Blz. 36, hfdst.3.3.1.2 , ongewoon voorval, 3 alinea

Sturingsbevoegdheid bij een ongewoon voorval komt te liggen bij gemeenten.

Geldt dit ook voor (grond)water?

- Blz. 37, hfdst.3.3.2.1 , normenkader bouwen van bouwwerken met een verblijfsfunctie, 2 en 4 alinea

Nadere invulling van het normenkader vindt plaats in de uitvoeringsregelgeving.

Invulling van het normenkader is van significant belang en daarom noodzakelijk om nu al inzichtelijk te hebben. Er bestaat dus geen duidelijkheid in welke omvang taken en bevoegdheden moeten worden uitgevoerd.

Focus ligt alleen op humane risico's van bouwwerken met een verblijfsfuncties.

- *Hoe om te gaan met humane risico's bij overig gebruik zoals tuin?*

- *Hoe om te gaan bij ecologische- en/of verspreidingsrisico's?*

- Blz. 38, hfdst.3.3.2.1 , eisen aan bodemonderzoek, 1 alinea

"Uit het oogpunt van efficiency worden landelijke, uniforme regels gesteld voor de uitvoering van bodemonderzoek". Gemeenten kunnen, hetgeen nu ook al het geval is, in hun bodembeleid de afweging maken om wel of geen bodemonderzoek voor te schrijven en de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel hanteren. Niet altijd wordt dit door partijen, zoals de ARBO, gerespecteerd en dient alsnog bodemonderzoek plaats te vinden. Dit is een ongewenste situatie.

Regelen dat ARBO-wetgeving wordt afgestemd op Omgevingswet. Als gemeente geen onderzoek eist bij hergebruik of activiteiten in de bodem de ARBO-dienst dit accepteert.

- Blz. 38, hfdst.3.3.2.1 , risico reducerende maatregelen, 3 alinea

Registratie van nazorgverplichtingen en gebruiksbeperkingen zijn nog in ontwikkeling en zal verder vormgegeven worden in de uitvoeringsregelgeving.

Invulling van de registratie is van significant belang en daarom noodzakelijk om nu al inzichtelijk te hebben. Er bestaat dus geen duidelijkheid in welke omvang taken en bevoegdheden moeten worden uitgevoerd.

- Blz. 39, hfdst.3.3.2.2 , grondwerk, anders dan voor bouwactiviteiten met een verblijfsfunctie, 2 alinea

“Het is wenselijk om grondwerk ook in de Omgevingswet te reguleren”. Er zal worden bezien op welke wijze en bij welke activiteiten bodemonderzoek aan de orde is.

Invulling op welke wijze en bij welke activiteiten bodemonderzoek aan de orde is bij grondwerk van significant belang en daarom noodzakelijk om nu al inzichtelijk te hebben. Er bestaat dus geen duidelijkheid in welke omvang taken en bevoegdheden moeten worden uitgevoerd. Hier moet voldoende ruimte zijn voor beleidsvrijheid!

- Blz. 39, hfdst.3.3.2.4 , wateractiviteiten, 2 alinea

“Het voornemen bestaat om in de uitvoeringsregelgeving in ieder geval regels te stellen over wateractiviteiten die een historische grondwaterverontreiniging kunnen beïnvloeden”.

Invulling op welke wijze en bij welke activiteiten deze regels worden gesteld is van significant belang en daarom noodzakelijk om nu al inzichtelijk te hebben. Er bestaat dus geen duidelijkheid in welke omvang taken en bevoegdheden moeten worden uitgevoerd.

- Blz. 40, hfdst.3.3.3 , maatregelen bij een toevalsvondst in de bodem met onaanvaardbare risico's voor de gezondheid, 3 en 4 alinea

Overheid krijgt taak, als vangnet, om samenleving te beschermen tegen onaanvaardbare risico's.

- Betreft het hier nieuwe taken voor de uitvoeringsorganisatie (lees gemeente) en worden deze (financieel) gefaciliteerd?

- Geldt dit ook voor grondwaterverontreinigingen en zo ja, wie wordt hiervoor bevoegd gezag?

- Blz. 41, hfdst.3.5 , overgangsrecht, 3 alinea

“Alleen voor de grondwaterkwaliteit heeft de provincie een rol die raakt aan bodemkwaliteit”.

Naast de provincie zijn ook Waterschappen, drinkwaterbedrijven, Rijkswaterstaat en gemeenten verantwoordelijk voor water.

Het is niet duidelijk welke taken en bevoegdheden er liggen ten aanzien van water.

Betreft het hier nieuwe taken voor de uitvoeringsorganisatie (lees gemeente) en worden deze (financieel) gefaciliteerd?

- Blz. 41, hfdst.3.5 , overgangsrecht, voortzetting sanering onder Wbb, 1 alinea

Beschikkingen die genomen zijn waarbij sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging en spoedige sanering noodzakelijk is vallen onder het overgangsrecht.

- Vallen oude beschikkingen op basis van ernst en urgentie en de zogenaamde pro forma beschikkingen ook onder het overgangsrecht?

- Beschikkingen waarvan bepaald is dat geen sprake is van spoed of urgentie, waar vallen die onder?

- Blz. 42, hfdst.3.5 , overgangsrecht, bevoegd gezag status, 1 alinea

Het overgangsrecht beëindigt bij vaststellen van het evaluatieverslag. Er kunnen gebruiksbeperkingen en of nazorgverplichtingen zijn opgenomen.

Ligt het beheer dan bij gemeenten en zo ja, worden hiervoor (financiële) middelen beschikbaar gesteld?

- Blz. 57, hfdst.6 , effecten van het wetsvoorstel, 1 en 2 alinea

Uit rapport SIRA Consulting blijkt dat structurele kosten lager zullen zijn dan in de huidige situatie.

Implementatie van nieuwe taken en bevoegdheden kosten tijd en dus geld.

Worden hiervoor (financiële) middelen beschikbaar gesteld?

“Hierdoor nemen de uitvoeringslasten van gemeenten af”.

Dit geldt niet voor niet rechtstreekse gemeenten. Zij hebben immers nu geen taken in het kader van de Wet bodembescherming. Voor niet rechtstreekse gemeenten nemen de uitvoeringslasten alleen maar toe.

- Blz. 57, hfdst.6 , effecten van het wetsvoorstel, 6 alinea

Verdergaande digitalisering van het omgevingsrecht kan leiden tot daling van de structurele kosten.

Ligt het beheer dan bij gemeenten en zo ja, worden hiervoor (financiële) middelen beschikbaar gesteld?